

PATVIRTINTA

Anykščių socialinės globos
namų direktorius
2019-06-11 Įsakymu Nr. P1-51

*Redakcija 2024-02-09 įsakymu
Nr. P1- 20*

ANYKŠČIŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMAI

FIZINIO IR PSICHOLOGINIO SMURTO PRIEŠ GYVENTOJUS BEI FINANSINIO PIKTNAUDŽIAVIMO JŲ ATŽVILGIU PREVENCIJOS PROCEDŪROS

Tikslas – užkirsti kelią fiziniam ir psichologiniam smurtui prieš gyventojus ir finansiniam piktnaudžiavimui gyventojų atžvilgiu.

Vartojamos sąvokos:

Smurtas – tai vieno žmogaus arba žmonių grupės prievartos veiksmas prieš kitą žmogų arba žmonių grupę, iš to turint kokios nors naudos arba pasitenkinimo.

Smurtu laikoma visa, kas daro asmeniui psichologinę, fizinę, dvasinę/emocinę žalą ir sukelia kančią, grasinimai, bandymai apriboti asmens laisvę, nepriežiūra.

1. Psichologinis (emocinis) smurtas: tyčiojimas, grasinimai, gąsdinimai, užgauliojimai, atstūmimas/emocinis šaltumas, žodinė agresija, nepagarbus elgesys arba ignoravimas, kalbėjimas pakeltu tonu ar asmens orumą žeminančiu tonu ir pan.

2. Fizinis smurtas:

Tiesioginis fizinis smurtas: mušimas, purtymas, žnaibymas, fizinio suvaržymo priemonių taikymas, pagalbinių judėjimo priemonių atėmimas ir kt.

Netiesioginis fizinis smurtas: vaistų pvz.: raminamųjų skyrimas be leidimo ir kt.

3. Finansinis smurtas arba kitoks materialinis išnaudojimas: disponavimas turtu be įgaliojimų arba *be raštiško asmens sutikimo*, nekilnojamojo turto pardavimas be sutikimo, įtikinėjimas arba vertimas dovanoti pinigus, pinigų arba daiktų pasisavinimas, pinigų prievartavimas, neteisėtas gyventojų finansinių lėšų panaudojimas ir kt.

4. Patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

5. Nepriežiūra – būtinos kasdienės pagalbos ir higienos arba bendros priežiūros nesuteikimas, ypač nepakankamas aprūpinimas maistu ir gėrimu, nepakankama nevaikštančių gyventojų priežiūra, dėl kurios susidaro pragulos ir kt.

SMURTAŲ PROVOKUOJANTYS IR SMURTUI NELEIDŽIANTYS ATSIKIRTI VEIKSNIAI

6. Veiksmai, galintys išprovokuoti smurtą:

- 6.1. dažni, neįvardinti ir nesprenžiami konfliktai;
- 6.2. didelis darbuotojų darbo krūvis;
- 6.3. teisingumo ir saugumo jausmo darbo vietoje trūkumas.

7. Veiksmai, neleidžiantys smurtui atsikirti:

- 7.1. naujų reagavimo į smurto atvejus būdų, kurie padėtų megzti lygiavertiškesnius ir nuoširdesnius santykius tarp gyventojų ir darbuotojų, ieškojimas;
- 7.2. konfliktų, nenaudojant jėgos, sprendimas;
- 7.3. reagavimas nedelsiant į bet kokios formos smurtą;
- 7.4. darbuotojų informavimas ir komunikavimas apie įvykusį smurto atvejį;
- 7.5. triukšmo, intrigų, apkalbų vengimas, draudimas skleisti asmens garbę ir orumą žeminančią informaciją;
- 7.6. dalykinės ir darbinės darbo atmosferos užtikrinimas, gerų tarpusavio santykių skatinimas;
- 7.7. darbuotojų ir gyventojų, bei kitų suinteresuotų asmenų tarpusavio pagarba;
- 7.8. darbuotojų vertybių puoselėjimas: bendruomeniškumas, lygiateisiškumas, mandagumas, tarpusavio pasitikėjimas, paslaugumas, rūpinimasis kitais, ir kitos vertybės.

SMURTO PREVENCIJOS PROCEDŪROS

8. Fizinio ir psichologinio smurto, patyčių prevencijos procedūros:

8.1. Globos namų darbuotojų švietimas – veikla, skirta smurto rizikai mažinti, apimanti visų darbuotojų švietimą, informavimą ir kitas priemones:

8.1.1. emociškai saugios aplinkos sukūrimas.

8.1.2. vadovavimasis Globos namų darbo tvarkos taisyklėse bei pareigybės aprašymuose numatytais elgesio normomis.

9. Globos namų gyventojų švietimas ir prevencinės priemonės:

9.1. kalbėjimas su gyventojais apie elgesį galimo smurto metu;

9.2. gyventojų supažindinimas su elgesio taisyklėmis, jų aptarimas;

9.3. vengimas apgyvendinti gyventojus, kurie nuolat konfliktuoja tarpusavyje, yra agresyviai nusiteikę vienas kito atžvilgiu, viename kambaryje;

9.4. gyventojų, linkusių į agresyvų elgesį, individualus palydėjimas ir buvimas su jais užimtumo ir kitose veiklose.

10. Finansinio smurto prevencijos procedūros:

10.1. supažindinti ir paaiškinti gyventojams jų teises turto disponavimo klausimais;

10.2. šviesti darbuotojus finansinio smurto prevencijos klausimais, siekiant kad:

10.2.1. gebėtų atpažinti finansinio smurto elgesį;

10.2.2. imtųsi visų įmanomų priemonių, siekiant nutraukti visus galimus veiksmus finansinio smurto pašalinimui.

10.3. darbe vadovautis patvirtintomis tvarkomis:

10.3.1. Anykščių socialinės globos namų Gyventojų banko sąskaitų atidarymo, valdymo ir apskaitos tvarka. *Anykščių socialinės globos namų gyventojų pinigų, dokumentų, materialinių vertybių laikymo, saugojimo ir apskaitos bei banko sąskaitų atidarymo, valdymo ir apskaitos tvarka.*

11. Nepriežiūros prevencijos procedūros:

11.1. gyventojų asmens higienos procedūrų pastovus atlikimas (maudymasis ne rečiau kas 7 dienas, rytinio ir vakarinio tualetų atlikimas, odos raukšlių priežiūra ir pan.);

11.2. pilnas aprūpinimas asmens higienos priemonėmis (kremai, sauskelnės ir pan.) ir kompensacine technika (vaikštytinė, funkcinė lova ir kt.);

11.3. teisingas gydytojo paskyrimų vykdymas;

11.4. esant reikalui, kūno padėties keitimas, sodinimas, vežimas į lauką.

12. Visais įtariamų ir realių patyčių, nepriežiūros ar smurto atvejais, kiekvienas darbuotojas nedelsiant reaguoja atlikdamas šiuos procedūrinius veiksmus:

12.1. Reagavimas

12.1.1. asmens, panaudojusio smurtą, sustabdymas ir atskyrimas;

12.1.2. pirmosios pagalbos suteikimas (jeigu reikia).

12.2. Informavimas

12.2.1. informuojamas tiesioginis vadovas;

12.2.2. informuojama administracija;

12.2.3. informuojami šeimos nariai.

12.3. Sprendimas

12.3.1. smurto atvejo ištyrimas;

12.3.2. pagalbos priemonių numatymas;

12.3.3. drausminių priemonių numatymas;

12.3.4. prevencijos priemonių numatymas.

12.4. Grįžtamasis ryšys

12.4.1. ilgalaikės pagalbos smurto aukai teikimas;

12.4.2. pagalbos smurtautojui teikimas;

12.4.3. prevencinių priemonių globos namuose taikymas;

12.4.4. stebėseną.

13. Su Anykščių socialinės globos namų fizinio ir psichologinio smurto prieš gyventojus bei finansinio piktnaudžiavimo jų atžvilgiu prevencijos procedūromis įstaigos darbuotojai supažindinami pradėjus dirbti ar/ir atnaujinus šį aprašą.

Parengė:
Anykščių socialinės globos namų
Svėdasų padalinio
vadovė Danguolė Rimavičienė

Suderinta:
Anykščių socialinės globos namų
Atstovas saugai ir sveikatai
Ramunė Gogelienė